

VINERI • 8 APRILIE 2011 • ANUL LXI NR. 14

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*Uniunea românilor, în situație financiară foarte gravă
O explicație despre codul cultural comun și necesitatea sa
„Doresc ca în școala din Micherechi să fie un învățământ de calitate”*

CALENDAR ORTODOX

11 aprilie, luni – †) Sf. Ier. Calinic de la Cernica; Sf. Sfințit Mc. Antipa; Cuv. Trifina.

12 aprilie, marți – †) Sf. Mc. Sava de la Buzău; Sf. Ier. Vasile Mărt; Sf. Antuza.

13 aprilie, miercuri – Sf. Sfințit Mc. Artemon.

14 aprilie, joi – Sf. Martin Mărt, Ep. Romei; Sf. Mc. Tomaida; † Sf. Ier. Pahomie de la Gledin, Ep. Romanului.

15 aprilie, vineri – Sf. Ap. Aristarh, Pud și Trofim; Sf. Mc. Crescent.

16 aprilie, sâmbătă – Sf. Mc. fecioare Agapia, Irina și Hionia (Sâmbăta lui Lazăr – Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin).

17 aprilie, duminică – Intrarea Domnului în Ierusalim (Floriile) – Dezlegare la pește (Denie)

Chișineu Criș

Tineri din Ungaria la „Cupa Crisius”

În ziua de 7 mai, la Chișineu Criș va avea loc o nouă ediție a concursului internațional „Cupa Crisius”. Organizatorii așteaptă și anul acesta sute de elevi din România, dar și din Ungaria, Franța, Serbia și Spania. Din Ungaria va participa, ca în fiecare

an, și o delegație condusă de Gheorghe Gros, președintele Autogovernării Românești din Bichișciaba, care se ocupă și de organizarea tinerilor sportivi. Pentru acest concurs vor fi selectați și din Ungaria câțiva fotbaliști și șahiști buni. A.B.

Budapesta

Concert Clara Cernat la ICR

La invitația Institutului Cultural Român din Budapesta, Clara Cernat va concerta în ziua de 5 mai, de la ora 18.00, la Filarmonica din Seghedin. Reprezentantă aleasă a strălucitei școli românești de vioară, Clara Cernat cântă, pe mai multe corzi, fiind și o pasionată violonistă. În noaptea de 6 spre 7 mai, violonista va concerta și la sediul ICR Budapesta, în cadrul programului „Noaptea Institutelor Culturale de la Budapesta”. A.B.

**Încheierea ediției:
marți, ora 18.00**

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Silvicultura a luat un avânt neobișnuit la noi în țară. Datorită faptului că suntem săraci în materii prime de lemn, se măresc din an în an terenurile împădurite. La Micherechi în anul acesta – după cum ne informează tovarășul Mihai Cora, conducător de secție la serviciul silvic pentru plășile Julia și Mezőkövácsháza – în primăvara anului acesta se vor sădi o mie de hectare cu puiți de arbori, în majoritate plopi, pe terenurile mai joase. La fel și în hotarul orașului Julia între cele două Crișuri se va mări teritoriul împădurit. Și acolo se vor sădi mai mult plopi, în parte pentru că teritoriul e prielnic pentru aceștia, în parte fiindcă avem nevoie de celuloză.” (Păduri de plopi la Micherechi, autor: I, Foaia Noastră, Nr. 7, 1 aprilie 1971, pag. 3)

Acum 30 de ani

„Nu demult am stat de vorbă cu Maria Marc, informându-mă de la ea despre cei patru ani de activitate desfășurată la căminul I.C. Frimu din Julia în fruntea Consiliului elevilor, ca secretară a acestui organ. În iarna anului 1978, în împrejurări destul de grele a ocupat această funcție, căci în sala festivă a căminului unii elevi din clasele mai mari au dat dovadă de neseriozitate, alții de indiferență. Ore întregi au discutat, au controversat, au trăgănat decizia, fără să fie în stare să-și aleagă »elevi de conducere« care să le reprezinte interesele pe lângă corpul profesoral al căminului.” (O adevărată activistă, autor: Teodor Cosma, Foaia Noastră, Nr. 13, 29 martie 1981, pag. 4)

Acum 10 ani

„Mai întâi, corul de femei din Jaca a interpretat cântece populare românești și ungurești. În continuare, publicul s-a putut bucura de cântecele și dansurile populare românești interpretate de Ansamblul de păstrare a tradițiilor »Gheorghe Nistor« din Micherechi. Printre dansurile populare cu numeroase momente de solo, publicul s-a putut bucura și de cântecele talentatului laureat Grigore Poiendan, precum și de interpretele Vanda Davida și Simona Forogău. Păcat că scena nu a fost mai spațioasă, fiindcă atunci când alături de »păstrătorii de tradiții« a evoluat și echipa elevilor din Micherechi, mi s-a părut că scândurile scenei nu mai rezistă la tropotul mulțimii de dansatori.” (Momente folclorice de neuitat la Jaca, autor: Ioan C., Foaia românească, Nr. 14, 6 aprilie 2001, pag. 11)

Oficialii Ungariei susțin aderarea României la Schengen

Ministrul de Externe al Ungariei, Martonyi János, a declarat, zilele trecute, la Cluj, că diplomații ungari și oficialii din Guvernul Ungariei susțin peste tot în Europa aderarea României și a Bulgariei la spațiul Schengen. El a adăugat că s-a întâlnit recent cu minis-

trul român de Externe, Teodor Baconschi, care s-ar fi declarat mulțumit de demersurile Ungariei în legătură cu aderarea României la Schengen. De asemenea, Martonyi a declarat că aderarea României și Bulgariei la Schengen reprezintă „un interes pentru

maghiarime”, adăugând că demersurile diplomației de la Budapesta vor continua, chiar dacă aderarea celor două țări la Schengen nu se va realiza până la 30 iunie, când Ungariei îi expiră mandatul la președinția UE.

R.P.

Din fototeca de 60 de ani a Foii românești

Bal cu merinde la Otlaca-Pustă, în anul 1988

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Uniunea românilor, în situație financiară foarte gravă

Adunarea Generală a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria s-a unit în ședință anuală în ziua de 2 aprilie. Întrunirea a început cu un moment de reculegere în amintirea regretatului Alexandru Szatmári, delegat al Uniunii, din Leta Mare. Printre sarcinile membrilor Adunării au fost: dezbaterile și aprobarea dării de seamă despre activitatea și gospodărirea din anul 2010, întocmirea planului de muncă pentru anul 2011 și aprobarea planului bugetar pentru anul în curs.

Deoarece la ședința condusă de președintele dr. Ioan Ciotea nu au participat delegații în număr suficient (50%+1), decizii în fond nu s-au putut lua. Absența majorității membrilor se poate explica și prin faptul că în acest an UCRU nu a putut plăti chel-

tuiile de transport pentru membrii, însă există și o serioasă problemă a neglijenței. În ciuda acestui fapt, 22 de delegați au găsit calea să ia parte la dezbaterile Uniunii. Cu toate că în anul 2010 au fost organizate cu succes un șir de programe de înaltă calitate și au fost sprijinite de către Uniune inițiative cul-

turale ale românilor din Ungaria, din lipsa de fonduri, pentru anul 2011, nu se poate întocmi încă un plan concret, iar aceasta va funcționa și va organiza evenimente în funcție de finanțarea proiectelor depuse în Ungaria și România. Președintele Ciotea a mulțumit celor 25 contribuabili care au acordat 1% din

impozitul lor pentru Uniune, din care s-au adunat 177.045 de forinți, care vor fi folosiți conform deciziei Prezidiului UCRU.

Revista Uniunii Culturale, „Foaia românească” împlinește, în 2011, 60 de ani de la înființare, însă după cum a spus directoarea Eva Iova, membru al Prezidiului Uniunii, actualmen-

te nu se știe din ce fonduri și cum se va putea organiza o aniversare demnă de trecutul și importanța săptămânalului românilor din Ungaria. Dr. Gheorghe Ruja a ridicat problema Fundației „Pentru cultura românilor din Ungaria”, care în acest moment nu funcționează, iar delegații au decis ca UCRU să înființeze o nouă fundație pentru sprijinirea vieții culturale, în contul căreia vor putea fi transferați și banii Fundației „Pentru cultura românilor din Ungaria”.

Deși toată activitatea Uniunii depinde de sursele financiare obținute prin proiecte, delegații au căzut de comun acord că trebuie depuse toate eforturile pentru păstrarea instituțiilor noastre și întărirea identității românești, atrăgând și implicând generațiile tinere. R.P.

Bursă de studii pentru liceenii de naționalitate

Ministerul Administrației și Justiției din Ungaria a lansat recent Bursa de Studii pentru Naționalități. Vicepremierul Navracics Tibor anunță că această bursă va sprijini elevii talentați ai școlilor medii de naționalitate și bilingve, care nu își pot continua studiile superioare din motive financiare sau din cauza distanței mari dintre domiciliu și localitatea în care se află universitatea.

Bursa de studii oferă 60 de mii de forinți lunar în ultimii doi ani înainte de bacalaureat pentru câte un elev din fiecare școală de naționalitate, elev care a fost propus pentru bursă de școala lui. Alte condiții: să fie cetățean maghiar; să aparțină comunității de naționalitate; la sfârșitul anului școlar anterior să fi avut o medie de cel puțin 4,00 și nu primește altă bursă de studii. Și din partea Liceului „Nicolae Băl-

cescu” vor fi propuși doi elevi care acum sunt în clasa a 10-a, dintre care vicepremierul Navracics va alege unul care de la 1 septembrie 2011 va primi bursa de doi ani până la bacalaureat.

Informații suplimentare aflați la secretariatul Departamentului pentru Minorități din cadrul Ministerului Administrației și Justiției, la numărul de telefon: 06-1/795-4983. R.P.

1% 1% 1% 1%

Oferiți
1%

din impozitul personal al Dvs.
pentru Uniunea Culturală
a Românilor din Ungaria
cu scopul promovării
valorilor culturale românești

Din activitățile Uniunii:

- ❖ sprijinirea Corului „Pro musica”
- ❖ finanțarea Trupeii de teatru amator a Liceului „N. Bălcescu”
- ❖ organizarea spectacolelor de teatru
- ❖ programe despre istoria poporului român, expoziții documentare
- ❖ finanțarea participării tinerilor la călătorii de studiu în România
- ❖ editare de carte, CD, broșuri, pagină internet www.romanul.hu
- ❖ susținerea Foii românești (www.foaia.hu)

Cod fiscal:

19058283-1-04

1% 1% 1% 1%

Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească

de la Micherechi vor continua **vineri, 15 aprilie,**
între orele 14 și 16, cu prezentarea următoarelor teme:

- ⇒ Stat și națiune
- ⇒ Rezistența anticomunistă (1947-1960)
- ⇒ Românii din Ungaria în secolul al XXI-lea

Sunt așteptați toți cei interesați de trecutul
și viitorul neamului din care fac parte!

Prezentările cursurilor de până acum le puteți urmări pe site-ul primăriei
din Micherechi, la capitolul „Învățământ, cursuri – cursuri de limbă”:
www.bekesbihar.hu/mehkerek

Pe scurt...

VOTUL ROMÂNILOR
PRIN CORESPONDENȚĂ

Guvernul României va face toate eforturile pentru promovarea proiectului de lege privind votul prin corespondență pentru românii din străinătate, a declarat, la Castellon, secretarul de stat al Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, *Eugen Tomac*. El a precizat că, deși partidele politice nu își doresc un număr mare de voturi din străinătate, acest fapt ar responsabiliza politicienii români, în relația cu comunitățile din afara țării. La rândul său, deputatul PDL pentru diaspora, *William Brânză*, a precizat că votul prin corespondență nu exclude votul la urne, potrivit proiectului de lege aflat în dezbatere. Potrivit datelor MAE, numărul secțiilor de votare organizate în străinătate a crescut, din 2004, până în 2009, de la 140, la 294.

DANS ȘI MUZICĂ
FĂRĂ FRONTIERE

Astfel se intitulează noul proiect derulat de primăria Jimbolia, în parteneriat cu primăria Macău, prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013. Scopul proiectului este de a prezenta valorile muzical-artistice, prin organizarea în comun a unor evenimente culturale, între care stabilirea unui Forum Conciliator compus din primarii localităților frontaliere, organizarea de festivaluri folclorice și de concerte de muzică de cameră, marcând trecerea lui Bartók Béla prin aceste localități. Prin acest proiect, localitățile Jimbolia, Macău și Sânnicolau Mare vor achiziționa și echipament tehnic, necesar desfășurării evenimentelor culturale.

ACADEMIA ROMÂNĂ
ARE BIBLIOTECĂ VIRTUALĂ

Aproximativ 40 de lucrări rare aparținând Bibliotecii virtuale a Academiei Române sunt acum accesibile publicului pe suport digital. Biblioteca virtuală poate fi accesată la adresa www.biblacad.ro, secțiunea „Bibliotecă virtuale” și cuprinde opere ale unor autori români sau străini – scriitori, muzicieni, pictori și inventatori.

Bratislava privește cu îngrijorare situația
slovacilor din Ungaria

S-a crezut că asimilarea slovacilor din Ungaria s-a diminuat, însă pierderea limbii și a identității continuă, totuși, în ritm alert – afirmă Oficiul Slovacilor de peste Hotare, din Bratislava, într-un comunicat dat publicității luni, 4 aprilie.

„Situația slovacilor din Ungaria e grea, e aproape critică. În pofida declarațiilor referitoare la politica exemplară față de minorități a Ungariei, părerea reprezentanților minorității slovace din această țară este că lipsesc garanțiile evidente, mai ales în ce privește asigurarea unei finanțări conforme cu necesitățile și așteptările legitime ale slovacilor din Ungaria, iar statul nu respectă întotdeauna situația de status-quo”, se poate citi în documentul amintit.

Publicarea comunicatului a avut loc în urma unei întâlniri a lui *Milan Vetrák*, președintele Oficiului Slovacilor de peste Hotare, cu conducătorii slovacilor din Ungaria: *Imrich Fuhl*, președintele Clubului reprezentanților Autoguvernarilor slovacilor din Ungaria, cu *Ruzenka Egyed-Baránek*, președinta Uniunii Slovacilor din Ungaria și cu secretara acestei organizații, *Monika Szabó*. Conform declarațiilor lui

Vetrák, politica maghiară este preocupată mai mult de ungurii din afara Ungariei, decât de cetățenii plători de impozite care fac parte din minoritățile naționale din țară, deși naționalitățile și-ar dori ca statul în care trăiesc să le asigure aceleași condiții de păstrare a identității de care beneficiază concetățenii lor maghiari.

Conducătorii minorității slovace au atras atenția Oficiului Slovacilor de peste Hotare că, în Ungaria, fondurile destinate finanțării autoguvernarilor și organizațiilor minoritare au fost reduse la mai puțin de jumătate. Oficiul din Bratislava va expune acest aspect la tratativele ce vor avea loc la cea mai apropiată ședință a comisiei mixte slovaco-maghiare.

Slovacii din Ungaria au adus în discuție și învățământul, precizând că acesta se confruntă cu mari probleme: în grădinițele slovace din Ungaria nu este decât o sin-

gură activitate (de o oră) în limba slovacă pe zi, în rest educatorii vorbesc ungurește. În ceea ce privește școlile minorității slovace, în majoritatea se predau doar patru ore de slovacă pe săptămână. O problemă este ridicată și de faptul că, în următorii ani, multe cadre didactice vor ieși la pensie iar preluarea posturilor nu va putea fi asigurată, deoarece nu există generații tinere de pedagogi. Această situație influențează negativ atât liceele slovace din Bichișciaba și Budapesta, cât și catedrele de slovacă din învățământul superior.

Bratislava așteaptă cu interes rezultatele recensământului din toamnă, pentru a vedea câți cetățeni din Ungaria își vor asuma identitatea slovacă și consideră că e necesar ca printre cei care aplică chestionarul cetățenilor, să fie și un număr corespunzător de slovaci. *Milan Vetrák*, care a preluat cu puțin timp în urmă conducerea Oficiului pentru Slovacii de peste Hotare, dorește să colaboreze strâns, și în continuare, cu slovacii din Ungaria.

(MTI)

Micherechiul s-a înfrățit
cu două localități din România

Primarul localității Bulz (jud. Bihor), *Augustin Sărăcuț* și primarul din Borod (jud. Bihor) *Sorin Sarca* au semnat marți, 5 aprilie, un acord de înfrățire între satul Micherechi, alături de primăria *Margareta Tat*. Primarii celor trei localități și directorul școlii generale din Bulz, *Francisc Tecs*, au hotărât să semneze acest acord pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și cooperare. Prin aceste legături, cele trei sate doresc să-și deschidă noi posibilități pentru raporturile de colaborare în domeniile de interes comun la nivelul localităților.

A.C.

Pagina web a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria

www.romaniinungaria.blogspot.com

O explicație despre codul cultural comun și necesitatea sa

Vineri, 1 aprilie, a treia serie de cursuri de limbă și cultură română desfășurată la școala din Micherechi a avut ca subiecte originea neamului românesc, în prima oră, iar în a doua oră, a fost continuat subiectul extrem de interesant despre perspectiva istorică asupra relațiilor dintre minoritate și majoritate.

Voi rezuma aici ce anume am dorit să exprim când am vorbit, în deschiderea prelegerii referitoare la teoriile privind originea românilor, despre noțiunea de *cod cultural comun* și rolul său în asigurarea, prelungirea existenței comunității românești din Ungaria. Fără să înșir aici bibliografie sau teorii, trebuie totuși să spun că, făcând referire la importanța existenței *codului cultural comun*, ca element de bază al legăturii unui grup minoritar – ca cel al românilor din Ungaria – și cultura românească, la care acest grup se raportează atunci când își asumă apartenența identitară, m-am inspirat din lucrările antropologului Ruth Benedict. Ea sublinia că fiecare cultură se caracterizează printr-un *pattern* (tipar, model) specific. Cultura înțelegea în acest fel se propagă prin intermediul „instituțiilor” (tradiție – în trecut, dar și școală, educație – instituții ce ar trebui să suplinească astăzi tradiția) care vor

modela comportamentele unui grup în conformitate cu anumite valori. O cultură este determinată de atitudini specifice față de viață, față de mediu, precum și de comportamentul afectiv al membrilor ei. Fiecare societate modelează în felul ei, conștient sau nu, personalitatea indivizilor, prin sistemul educativ, prin instituții, prin ansamblul modelelor și normelor sale. Oamenii care trăiesc laolaltă în cadrul aceluiași grup social și în sânul aceluiași mediu natural împărtășesc în comun același *comportament cultural*. Acest comportament le formează, la rândul lui, caracterul și personalitatea.

Cultura este, în mare măsură, produsul unui proces de învățare, care duce la formarea unui *cod cultural comun* între membrii aceluiași grup. Acest cod poate fi definit, deci, ca un ansamblu de practici și cunoștințe culturale, de limbă, de reacții afective, de gusturi, de mentalități, care influențează coeziunea grupului și, în cazul românilor din Ungaria, apartenența reală la cultura română majoră.

Temele abordate la cursurile din Micherechi (fie ele istorice, de limbă, de identitate națională și raport cu majoritatea, ori distractive anecdote culturale) sunt probleme indispensabile în educația cu aspect minoritar și doresc să su-

plinească faptul că majoritatea românilor din Ungaria nu a avut posibilitatea să-și însușească acest *cod cultural românesc* decât în parte, în mod dezorganizat, sporadic și autodidact. Astfel, se simte o mare prăpastie între modelul de apartenență identitară pe care comunitatea îl declară și realitatea pe care o poate percepe, fără prea mult efort, oricine. Nu este aici vorba neapărat despre vina cuiva sau despre critici aduse unor anumite practici instituționale, majoritare sau minoritare, ci despre conștientizarea faptului că, în această nouă etapă în care ne aflăm, care urmează unei perioade în care realitățile minorității românești din Ungaria au fost tratate cu o indulgență alimentată până la penibil de interesul existențial, ar fi nevoie de o analiză clară și sinceră a situației apartenenței culturale și identitare. Și de decizia asupra faptului dacă se mai dorește sau nu să fie recuperat handicapul cultural creat în ultimele (multe) decenii între românii din Ungaria și cultura și limba pe care ei și-o asumă. Noi oferim niște modele. Rămâne ca oamenii să decidă dacă se mai pot identifica cu aceste modele de *cod cultural comun*, dacă mai au puterea să și le însușească. Și dacă mai merită efortul!

Mihaela Bucin

Pe scurt...

SEGHEdin

Clubul MarțSara al Asociației Culturale a Românilor din Seghedin și Catedra de limbă și literatură română a Universității din Seghedin organizează vineri, 8 aprilie, de la ora 17.00, următoarea întâlnire care va avea ca subiect „Aniversarea a 60 de ani de existență a săptămânalului Foaia românească”. De această dată, programul se va desfășura în cadrul mișcării civice „Közéleti Kávéház” din Seghedin. Közéleti Kávéház (Cafeneaua Civică) este o mișcare înființată în 1984 și are drept scop informarea cetățenilor din Seghedin despre problemele actuale (culturale, politice, economice) ale societății (www.civilcafe.inf.hu).

JULA

Vineri, 15 aprilie, elevii din școlile bilingve și unde limba română se predă ca obiect de studiu se vor aduna la sediul ATRU din Jula pentru a da examen la faza orală a concursului național al școlilor generale OÁTV, la limba, cultura și civilizația românească.

APATEU

Începând de la mijlocul lunii martie, Corul „Armonia” are un nou dirijor, ne-a informat părintele *Origen Sabău*, preotul paroh de la biserica ortodoxă din Apateu. După împlinirea a șase săptămâni după decesul tragic al fostului dirijor, Gheorghe David, corul din Apateu și-a reînceput activitatea cu noi dirijori, în persoana soților *Carmen* și *Cristian Rus*, lectori la facultatea de muzică din Oradea. Repetițiile au loc în fiecare marți de la ora 18.00, la școala generală din localitate.

BUDAPESTA

Pe 30 aprilie, începând cu ora 19.00, la Clubul Gődör din Budapesta (1051, Budapesta, piața Erzsébet, nr.1), pornește la drum un nou program, care are ca scop prezentarea culturilor învecinate. Primul invitat al acestei serii de program este România, la care ICR Budapesta se va prezenta cu o zi românească, cu reprezentanți ai cluburilor din România, vernisajul expoziției fotografiei *Iu Chivu*, iar în încheiere un concert.

Excursie imaginară prin istoria și cultura românilor

Dragi cititori,

Ne-am gândit să vă propunem o excursie imaginară prin istoria și cultura românilor. În fiecare săptămână vă vom prezenta o imagine. Vă adresăm rugămintea de a încerca să recunoașteți, să vă documentați ce reprezintă respectiva imagine și să ne împărtășiți și nouă la ce concluzie ați ajuns, scriindu-ne la adresa electronică:

foaia@foaia.hu

Fotografia de mai sus nu a putut fi realizată decât dintr-o barcă sau de pe un vapor, deoarece peisajul fotografiat se vede numai dacă facem o călătorie pe unul dintre marile fluvii europene, ale cărui ape scaldă pământul mai multor țări, printre care Ungaria și România.

Întrebare: Ce reprezintă această imagine, unde se află această inscripție și de ce eveniment istoric se leagă ea?

Încredințează-ți soarta în mâna Domnului

„Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Și poruncile Lui nu sunt grele; pentru că oricine este născut din Dumnezeu, biruiește lumea; și ceea ce câștigă biruința asupra lumii, este credința noastră. Cine este cel ce a biruit lumea; dacă nu cel ce crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu? El, Isus Cristos, este Cel ce a venit cu apă și cu sânge; nu numai cu apă, ci cu apă și cu sânge; și Duhul este Cel ce mărturisește lucrul acesta, fiindcă Duhul este adevărul. Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și acești trei una sunt. Și trei sunt care mărturisesc pe pământ: Duhul, apa și sângele, și acești trei sunt una în mărturisirea lor. Dacă primim mărturisirea oamenilor, mărturisirea lui Dumnezeu este mai mare; și mărturisirea lui Dumnezeu este mărturisirea pe care a făcut-o El despre Fiul Său. Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturisirea aceasta în el; cine nu crede pe Dumnezeu, îl face mincinos, fiindcă nu crede mărturisirea, pe care a făcut-o Dumnezeu despre Fiul Său. Și mărturisirea este aceasta: Dumnezeu ne-a dat viața veșnică, și această viață este în Fiul

Său. Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe fiul lui Dumnezeu, n-are viața.” (1 Ioan 5:3-12)

În fiecare dimineață ne uităm pe geam ca să cunoaștem vremea. În fiecare dimineață deschidem radioul și ascultăm știrile pentru ca să cunoaștem vremurile. Și în fiecare zi ne frământăm și ne facem tot felul de probleme: Ce va fi? Cum va fi? Ce-o să mai mâncăm? Ce-o să mai îmbrăcăm? Iar Cuvântul Domnului ne spune astăzi, așa cum îi place Domnului să vorbească, cu duioșie, ca să ne fie mângâiere fiecare cuvânt rostit de El, că pe noi nu ne poate influența și nici birui lumea, nici vremea, nici vremurile, pentru

că suntem mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a restaurat și ne-a dat viață din viața Lui, tărie din tăria Lui, biruință din biruința Lui, adică Domnul Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu.

De aceea ne și invită ca înainte de a privi pe fereastră dimineața, sau înainte de a deschide radioul, să deschidem Scriptura pentru că aici vom găsi răspuns la absolut toate frământările noastre. Aici vei găsi răspuns pentru „vremuri și sorocace”. Dacă ai poveri, în Psalmul 68:19, Domnul îți spune că le ia pe umerii Săi. Dacă ai lupte de orice fel, „Domnul se va lupta pentru voi; dar voi stați liniștiți.” Exod 14:14. Dacă te vezi înconjurat de vrăjmași,

nu te teme pentru că Domnul ți-i va face prieteni (Proverbe 16:7). Versetul 4 din textul de bază, ne spune că noi nu suntem născuți dintr-o sămânță care nu poate putrezi, și nici nu suntem născuți dintr-o sămânță asupra căreia să aibă putere moartea ci suntem născuți dintr-o sămânță dumnezeiască. Adică, noi suntem născuți chiar din Dumnezeu prin moartea și învierea Domnului Isus, prin faptul că L-am primit ca Domn și Mântuitor al inimilor noastre. Și pentru că El, Domnul locuiește în noi, ne-a dat viață din viața Sa și ne-a dat putere asupra

lumii și asupra principiilor ei. În Romani 7:17 Cuvântul Sfânt spune așa: „Că cei ce primesc în toată plinătatea, harul și darul neprihăririi, adică noi, cei răscumpărați în Jertfa Fiului, vor DOMNI în viață prin Acel Unul singur care este Isus Cristos Domnul.” Chiar dacă și-ar încolona batalioanele de argați Cel Rău împotriva noastră, nu ne va putea învinge și nici măcar atinge pentru că noi suntem rodul învierii Domnului Isus Cristos. Sângele Lui Sfânt, care a curs acum două mii de ani pe Dealul Golgota ne acoperă și astăzi, protejându-ne de atacurile furibunde ale Satanei. În cap. 4:17 se spune că „așa cum este El, Domnul, așa suntem și noi, acum, în viața aceasta, în lumea aceasta.” Adică, dacă El, Domnul Isus este biruitorul, și noi fiind ca El suntem mai mult decât biruitori.

Iubite cititorule, Cuvântul Sfânt îți spune astăzi în Psalmul 37:5: „Încredințează-ți soarta în mâna Domnului, încrede-te în El, și El va lucra.” Vei vedea cu ochii tăi izbăvirea care vine de sus. Amin.

www.resursecrestine.ro

„Tu trebuie să reprezinți schimbarea pe care vrei s-o vezi în lume...”

Dacă am putea fiecare dintre noi să caracterizăm lucrurile din jurul nostru, nu am putea omite ceea ce ne ajută să ne oglindim în ele și anume fenomenul „Schimbare”. Ce înseamnă de fapt acest lucru pentru noi?

Alergăm, zidim, strângem... și odată cu trecerea timpului putem vedea fiecare că toate... se schimbă. Nimeni și nimic de pe acest pământ nu rămâne același. Ne clădim viețile pe lucruri care nu au valoare, deși Biblia ne cheamă să le clădim pe temelia pusă de Hristos.

Am ajuns să nu mai credem din toată inima că El ne ascultă. De ce? Răspunsul este simplu. Lumea care ne înconjoară își pune în cetelul cu încetul amprenta pe noi. Și noi... ne lăsăm conduși de ea. Nu trebuie să

www.cetatepemunte.ro

ne mirăm de faptul că am ajuns să fim nemulțumiți de felul cum arătăm și apelăm la tot felul de „trucuri” pentru a ne schimba.

În loc să realizăm în fiecare zi că suntem dependenți de har, că suntem la

un pas de a doua venire a Domnului Isus și să valorificăm timpul rămas, suntem preocupați de altele. Ne este rușine să vorbim celor din jur despre El, despre dragostea Lui. Într-adevăr, vremurile s-au schim-

bat. Nu mai suntem „de modă veche”. Suntem o generație modernă. Obținem totul printr-o „apăsare pe buton”. Cunoaștem tainele Pământului, tot ce trebuie să știm ca să ne facem viața „împlinită”. Dar odată cu schimbările acestea, noi ne îndepărtăm tot mai mult de Dumnezeu. De ce zic „noi”? Pentru că și noi avem biserici mari, confort, condiții... dar am uitat lucrurile cu adevărat importante. Am uitat că trebuie să ne schimbăm pentru cer. Dumnezeu încă așteaptă ca noi să facem acest lucru în așa fel încât să aparținem Lui în Totul totulului tot. Să aparținem Celui care rămâne același ieri azi și în veci!

Primul pas în acest proces de schimbare (greu de imaginat pentru unii) ar trebui să îl începem prin a ne recunoaște starea. Că sun-

tem căldicei. Că avem nevoie ca El să ne conducă pașii în această lume care se schimbă în permanență. Mai avem noi puterea aceasta? Ne mai arde în inimă dorința după El? După Duhul Lui?

Dacă ai observat acest lucru, atunci sigur trebuie să îți revizuiești viața. Ca cei din jur să vadă diferența! De aceea, tot ceea ce doresc pentru mine și pentru tinerii din această generație este ca Domnul să ne umple cu Duhul Lui ca să putem lumina mai mult în întunericul acestei lumi. Inimile noastre să bată numai pentru El.

Haideti... să schimbăm lumea! Să luptăm pentru premiul chemării cerești... devenind ceea ce EL dorește să devenim.

P.S.: Rugăciunea este cheia...

Vechimea și importanța Postului Mare

Perioada Postului Mare este cea mai luminoasă trăire a creștinului pe parcursul anului bisericesc. În această perioadă, noi ne pregătim și, pe măsura râvnei, ne învrednicim să participăm la ospățul divin – Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. Sfântul Grigorie Teologul considera Postul Mare o pregătire în vederea morții împreună cu Hristos, pentru a învia cu Hristos și întru

Hristos. Postul Mare este, așadar, imitarea vieții pământești a lui Hristos. Postim și ne luptăm cu ispitele împreună cu Hristos, pătimim și murim păcatelor, urmând pe Hristos, și ieșim, împreună cu el, din mormânt, biruind asupra răului și a morții. Fără de moarte, nu există înviere și tot astfel, fără de post și pocăință, nu avem parte de mântuire. Fiind foarte important, exemplul Mântui-

torului de a posti era urmat, cu mare râvnă, încă de primii creștini. La început, practica postului era variată și se deosebea de la o regiune la alta, însă, toți creștinii țineau cu strictețe trei zile de post aspru înainte de Învierea Domnului. Biserica Siriană, încă din secolul al III-lea, practica postul din Săptămâna Patimilor. Peste un secol, acest post pascal de 6 zile s-a extins la 40 de zile și s-

Podoabe de gând (fragment)

Toate pornesc de la gând: și cele bune, și cele rele; toate ale omului pornesc de la gândul omului. Dacă vrei să-ți faci rânduială în viață, trebuie să-ți faci rânduială în minte, iar dacă nu-ți faci rânduială în minte, nu-ți poți face rânduială în viață. Așa că grija noastră cea dintâi este să ne facem rânduială în minte.

În Filocalie se spune că gândul omului, mintea omului, este ca o moară: așa cum moara macină ce bagă pe moară, tot așa și mintea – macină ce bagă pe minte. După gândurile pe care le porți în minte poți să-ți dai seama cine ești: dacă ai gânduri conforme cu voia lui Dumnezeu – deci dacă ai gânduri bune –, ești om bun; dacă ai gânduri rele, ești om rău.

Domnul Hristos spune că „din prisosința inimii grăiește gura” și că „omul cel bun, din comoara cea bună a inimii sale scoate cele bune, pe când omul cel rău, din vistieria cea rea a inimii sale scoate cele rele” (Matei 12, 34-35). Tot Domnul Hristos a spus: „Nu se poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune” (Luca 6, 43). Comparându-l deci pe om cu pomul, și roadele omului cu roadele pomului, Domnul Hristos se referă la gânduri, în sensul că noi ne cunoaștem pe noi înșine după gândurile pe care le purtăm în minte, gânduri care uneori se concretizează în cuvinte și fapte, iar alteori rămân doar la nivelul gândului. Dar chiar și gândurile care rămân la nivel de gând și care nu se traduc în cuvânt sau în faptă pot fi cu pondere în viața omului, în așa fel încât gândurile cele rele îl întinează-n om, iar gândurile cele bune îl îmbunătățesc pe om, îl fac curat.

Deci, dacă vrea cineva să-și facă rânduială în viață, trebuie neapărat să-și facă rânduială în minte.

Nu se poate ca cineva să stea fără să gândească; unii spun: „Eu pot să stau fără să gândesc nimic!” Dar nu-i adevărat... Cine zice așa, totuși gândește ceva: gândește că nu gândește. Așa că, până la urmă, omul totuși gândește.

Unde poate găsi omul gândurile cele frumoase și gândurile cele bune? Le poate găsi în Scriptură.

Fiind acum vorba despre „Podoabe de gând”, noi trebuie să știm că gândurile cele bune sunt toate o podoabă de gând, însă cele ce s-au scris în Evanghelie nu s-au scris ca să împodobească gânduri, ci ca să-l folosească pe om...

Pr. Teofil Părăian

Zorica Lațcu Cer nou

Grăit-am ieri prin lacrimi cu Domnul și i-am spus:
„De noi cum nu ți-e silă, Preascumpul meu Iisus?

Cum nu-ți întorci Tu fața cu silă de la noi

Și cum mai vrei să suferi făptura de noroi?

Cum vrei să calce-n lume piciorul Tău curat

Cel care peste aripi de înger a călcat?

Cum poala prea curată, Stăpâne, n-o ferești,

În tina omenească să nu Ți-o murdărești?

Cum poți să suferi, Doamne, miros de putregai,

Când ai tămâia dulce a crinilor din rai?

Cum suferi bezna noastră, Tu, soare strălucit,

Cum poți să rabzi ocara, Tu, Domnul prea slăvit?

Și cum, fiind căldura iubirilor cerești,

În inima mea rece Tu vrei să locuiești?

Tu, Cel ce stai în ceruri cu mari luminători,

În iadul meu, Stăpâne, cum vrei să Te cobori?

Ca Petru, ani de-a rândul Te-am izgonit mereu:

Ieși de la mine, Doamne, că păcătos sunt eu!

Dar n-ai plecat. Ba încă, cu pasul Tău curat,

Ai coborât tot cerul în iadul meu spurcat.

Cu pasul Tău pe mine de tot m-ai curățit,

Cu raza Ta tot chipul Tu mi l-ai strălucit.

Și peste sărăcia mea goală ai întins

Un colț al hainei Tale și m-ai făcut bogat,

Mi-ai dat inel, coroană, porfiră de-mpărat.

Mi-ai încăput în suflet, Tu, Cel neîncăput,

Și sufletul meu, iată, cer nou Tu l-ai făcut,

În sufletul meu astăzi Tu însuți locuiești

Cu Maica Preacurată, cu cetele cerești.

Și pentru toate-acestea, Iisuse preaiubit,

În cerul nou din suflet să fii în veci slăvit.

a răspândit în toată lumea creștină, în amintirea celor 40 de zile petrecute de Iisus în pustiu. Structura Triodului (slujbele bisericești din perioada Postului Mare, care se deosebesc de restul slujbelor pe parcursul anului) s-a format treptat, ajungând la forma actuală în secolul al XIV-lea (Preot Prof. Ion Bria, Dicționar de Teologie Ortodoxă, București, 1994, p. 307). Astfel, practica Postului Mare are o vechime de 1700 ani, iar rânduiala slujbelor bisericești, care se găsește în Triodul actual, este mai puțin veche, dar aceasta, nicidecum, nu scade din valoarea și importanța lor.

Oferiți
1 %
din impozitul
Dumneavoastră
Bisericii Ortodoxe
Române
din Ungaria
Cod tehnic:
0293

Slujbă arhierească de Florii la Iula

În Duminica a șasea din Postul Sfințelor Paști, pe 17 aprilie, creștinii ortodocși prăznuiesc „Intrarea triumfală în Ierusalim a Mântuitorului nostru Iisus Hristos”, Duminica Floriilor. Preasfințitul Siluan, Episcopul românilor din Ungaria va sluji în această duminică în Sfânta Catedrală Ortodoxă din Iula, împreună cu părintele vicar Pavel Ardelean. Sfânta Liturghie Arhierească începe la ora 10.00.

A.B.

DIN VIAȚA ELEVILOR

Rezultatul olimpiadei
la română

După cum am relatat săptămâna trecută, la 25 martie a avut loc finala Concursului național din limba și literatură română, organizat în fiecare an pentru liceeni de către Oficiul pentru Învățământ din Ungaria. Reamintim că în urma probei în scris a olimpiadei din 11 ianuarie, în finală, la proba orală au ajuns trei eleve din clasa a 11-a a Liceului „N. Bălcescu” din Iula. *Aneta Solcan, Nicoleta Țicudean și Roxana Roșu* au fost examinate de juriul alcătuit din președintele dr. *Gheorghe Petrușan, Kesz Katalin și Tiberiu Herdean*, ultimii doi fiind profesori universitari la Catedra de română din Budapesta și *Viorica Oros Fábrián*, reprezentantă a Oficiului pentru Învățământ din Budapesta. Fetele au avut ca subiecte „Temele fundamentale ale creației eminesciene. Analiza unei poezii”, „Miturile fundamentale ale românilor. Analiza baladei Miorița sau a legendei Mănăstirea Argeșului.” și „Vasile Alecsandri, unul din întemeietorii României moderne. Analiza unei creații literare”.

Deoarece rezultatele au fost publicate abia după încheierea ediției noastre de ziar, publicăm aici clasamentul:

Locul I – Nicoleta Țicudean
Locul II – Aneta Solcan
Locul III – Roxana Roșu

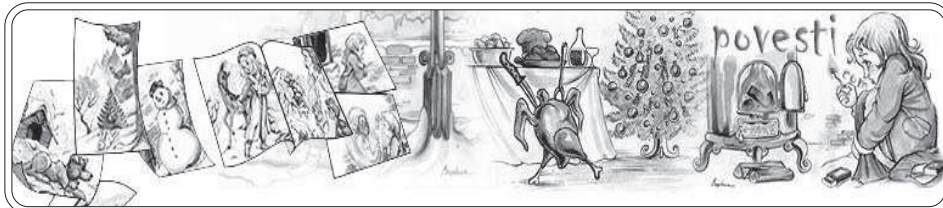
Foaia românească felicită și pe această cale elevele conștiincioase pentru pregătirea și obținerea rezultatelor laudabile.

R.P.

Proverbe românești

Despre minciună

- * Cui i se descoperă minciuna o dată, acela nu se mai crede altă dată, chiar dacă ar vorbi adevărul.
- * Minciuna are picioare scurte.
- * Mincinosul nu ajunge departe.
- * Dintr-o minciună se nasc o sută.
- * Cine a mințit ieri, nu va fi crezut nici mâine.
- * Cu gogoși de fată mare nu se fac ouă roșii.
- * Dacă minciuna ar fi latină, ar exista mulți învățați.
- * Minciuna are nevoie de memorie.
- * Mai bine mut să te arăți, decât în minciună să vorbești.
- * Dacă ar fi să pedepsim minciuna, oamenii nu ar mai vedea lumina soarelui.

Legenda câinelui

A fost odată, demult, demult, un cioban care-și păștea turma lui de oi într-o poiană frumoasă, din apropierea unei păduri; iar colo mai departe, spre răsărit, își avea ciobanul stâna. Dar tare greu îi era bietului om să umble, când avea nevoie, la agonisita lui... și știți de ce?

N-apuca să se depărteze oleacă și, cât ai clipi din ochi, ieșea din pădure nașul oilor, un lup, care-i fura în fiecare zi câte-o oaie. Că n-avea omul pe nimeni altul să-i fie păzitor al turmulii lui. Azi așa, mâine așa... S-a luat ciobanul de gânduri, că nu pu-

– De ce?

– Apoi, cum mă depărtez, vine un lup din pădurea cea și-mi fură o oaie; ba-mi mușcă și din celelalte.

– Așa? Apoi du-te fără grijă, dacă e numai p-atăta, că păzesc eu în locu-ți.

– Bine, mă duc.

Și a plecat ciobanul. Dar lupul, atunci atât i-a fost. Când se uită unchiașul, îl vede venind cu limba scoasă dinspre pădure și... dă fuga la turmă...

Dar atunci ce să vezi dumneata? Unchiașul odată scoate din sân două mere și le aruncă înaintea lui, așa că se dau de-a dura

– Eu sunt Petre! Și ți-am făcut binele ăsta, drept răsplată că ai avut și tu inimă bună cu mine.

– Așa? grăiește ciobanul și începe să se închine. Iartă-mă, Sfinte Petre, că nu am știut de la început cu cine grăiesc.

– Nu-i nimic, omule! Mai bine scoală și ascultă aici. Vei ști că lighioaia aia cea mai zdravănă e câine, iar cealaltă e cățea. Din ele are să se tragă d-aici înainte neamul câinilor, care or apăra în toată vremea turmele și toate vitele de lupi.

Și după ce vorbi astea, câinii se întoarseră de la pădure și începură să se

tea să se dedulcească în voie de muncuța lui; iar dacă se dedulcea, pierdea oile. Asta până într-o zi, când nimerește la turmă un oacheș bătrân, cu barba albă colilie și părul până-n călcâie. Ba avea și niște chei la brâu.

– Bună ziua, măi ciobane.

– Mulțumim dumatle. Da încotro?

– Până aici, moșicule. Rogu-te, fie-ți milă și dă-mi olecuță de caș, că sunt călător și de foame mă abătui pe aici. Crede-mă, tată, că de foame nu văz înaintea ochilor.

– Hei, moșule, zise ciobanul, ți-aș da cu dragă inimă, dar nu pot, păcatele mele.

pe lângă turmă... Și-apoi, minune... S-au făcut din cele două mere două lighioi, amândouă la fel cu lupul, dar ceva mai mici; lighioi care până atunci nu mai fuseseră pe pământ.

Și lighioile acelea, în grabă au început să latre la lup și să-l gonească spre pădure.

Așa! Și moșul se uită cu bucurie la făpturile zidite de el; iar oițele pășteau în liniște. Atunci sosește și ciobanul cu cașul și vede minunea. Pricepe că e la mijloc putere dumnezeiască. Cade în genunchi înaintea unchiașului și începe să întrebe:

– Doamne, Doamne! Spune-mi! Cine ești de mi-ai făcut atâta bine?

apropie de om, să se lingă și să-l lingă pe haine.

Iar unchiașul, după ce făcu câteva semne spre oi și spre câini, semn de binecuvântare, începu să se îndepărteze încet, încet, până pieri într-o lumină orbitoare!

– Mare e puterea ta, Doamne! Zise iarăși ciobanul, când mai văzu și asta și iarăși căzu în genunchi și mulțumi Sfântului.

Și așa... Din merele alea se trag câinii de astăzi. D-aia câinele e cel mai credincios prieten al omului.

(Legendă populară românească)

O tânără care și-a realizat visul din copilărie

Interviu cu doctorul stomatolog Orsolya Pătcăș din Micherechi

A terminat Liceul „Bălcescu” din Jula în anul 2004. A fost poate singura elevă care a pornit de la școala generală la liceu cu planuri concrete, știa de la o vârstă fragedă că vrea să devină stomatolog. După bac, și-a înaintat dosarul de admitere la Universitatea din Oradea. A devenit doctor în 2010. Ca diploma obținută în România să fie recunoscută și în Ungaria și-a înaintat actele spre recunoaștere la Budapesta. După câteva luni de așteptare, Orsolya Pătcăș este înregistrată ca medic stomatolog în Ungaria și lucrează la Cabinetul medical din Crâștor.

Cabinetul modern din Crâștor este dotat cu aparatură de ultimă generație, menit să ofere servicii medicale de calitate tuturor pacienților din împrejurimi. În cadrul centrului privat funcționează la ora actuală și cabinetul stomatologic, unde am găsit-o în lucru pe tânără doctoriță.

– Șase ani am petrecut practicile de vară alături de dentista din Crâștor. În luna ianuarie m-a rugat să o ajut în munca sa. Acum lucrez două zile pe săptămână în acest cabinet particular. Mă simt onorată că pot să colaborez cu un medic, care dispune de experiențe deosebite.

– Ce rol atribui sănătății dentare?

– Sănătatea dentară este un lucru foarte important, pentru că dinții nu cresc din nou. În copilărie îi pierdem, după care cresc alții pe care îi avem până la sfârșitul vieții. Dacă s-ar pune un accent mai important pe profilaxie, deci cum să ne îngrijim dantura, atunci ar fi mai puține probleme. Dar

trăim într-o lume, unde oamenii sunt foarte grăbiți și se duc la medic numai când îi dor dinții. Și dacă ajungem să ne pierdem dinții, e foarte costisitor să ne facem o dantură nouă.

– Care este principalul mod de a proteja dantura?

– E important să ne spălăm pe dinți în fiecare zi, ar trebui după fiecare masă. Știm că asta nu se poate rezolva în zilele noastre, dar atunci măcar dimineața și seara. Este foarte important ca după ce ne spălăm pe dinți să folosim apă de gură, care o pot folosi și copiii cei mai mici.

– Cât timp trebuie să ne spălăm pe dinți?

– Dacă ar fi să ne luăm după cum scrie în carte, cinci minute ar trebui să ne spălăm. Am încercat o periuță de dinți electronică despre care am o părere foarte bună, în prospectul ei și două minute ajunge, pentru că egal te spală pe fiecare dinte și ajunge în fiecare regiune. Și în spate, unde poate cu periuța obișnuită nu chiar așa ajunge

omul. Periuța electronică poate fi folosită de la vârsta de 6 ani.

– Care sunt cele mai bune?

– Bineînțeles, cele mai scumpe sunt foarte bune. Dacă cineva se duce la stomatolog, acesta poate să-i recomande.

– Cât timp folosim o perie de dinți?

– Trei luni. Se recomandă să avem două periuțe, să nu folosim doar una, pentru că periuța trebuie să se usuce foarte bine. Periuța veche trebuie schimbată, pentru că nu ajunge acolo unde trebuie.

– Cum alegem pasta de dinți?

– Depinde ce probleme are cineva. Pentru copii este foarte important ca pasta de dinți să conțină fluor. Cei care au probleme de sângerare a dinților, pentru ei sunt alte feluri de paste de dinți pentru paradontoza lor, există paste pentru albirea dinților, dar în general toate sunt carioprotectoare.

– Ce părere ai despre cosmetica dentară?

– Nu are nicio legătură cu dinții, deci nu se strică dinții, nu se ia din dinte, sunt doar lipite. Pietricelele care sunt originale sunt preparate în dinte. Și eu am pus deja.

– Ce părere ai despre produsele de albire a dinților?

– Toată lumea se ocupă cu albirea dinților, pentru că mulți cred că au dinți galbeni. Asta se referă la oamenii care beau multă cafea și care fumează. Ei dacă își albesc dinții cu oricare tip de albit (ori el acasă, ori la stomatolog, ori cu soluții mai scumpe), în timp iarăși o să aibă nevoie de albirea lor. Nu ține pe toată viața.

– Cum să procedăm dacă copilului îi este frică să meargă la medicul stomatolog?

– Eu zic că este un lucru

foarte important ca încă la grădiniță copiii să se cunoască cu medicul stomatolog. Prima dată să nu-i facă absolut nimic, numai să se uite la dinții lui. Dacă îi este frică de halatul alb, se poate cere să fie îmbrăcat în roz, verde. Părinții dacă se duc la stomatolog să-l ducă cu ei. Trebuie lăsat să se plimbe, să întrebe, să vadă tot ce se află într-un cabinet medical, să primească cadou. Este important să se ducă și stomatologul la grădiniță între copii, ca să-i cunoască. Să se uite cum se spală copiii pe dinți, să țină o ocupație despre asta.

– Copilul seara este obosit, nu vrea să se spele pe dinți. Ce sfaturi poți să le dai în aceste cazuri?

– E o luptă. Eu zic că să se spele împreună cu părinții, să-i cumpărăm periuța care-i atrage atenția. Periuța electronică e atrăgătoare, pentru că e cu desene animate și cântă. Când apar chiar primii dinți temporari, părinții să-i spele. Până copiii sunt de doi-trei ani nu știu să se spele pe dinți, trebuie să-i spălăm noi.

– Cât de des ar trebui să mergem la un control stomatologic?

– Și pentru adulți, și pentru copii, cam tot la șase

luni. Deci, într-un an de două ori minim să mergem la control.

– Sunt copii care au nevoie de aparat ortodontic. Ce sfaturi aveți pentru ei?

– Aparatul nu deteriorează dinții, îi aranjează foarte bine. Ajută vizibil și articulația. Stomatologul recomandă dacă vede că un dinte stă în afară, înăuntru, crește în palat. Dacă al doilea dinte la vârsta de opt-nouă ani crește în palat, chiar înăuntru și nu are nici o legătură cu arcada, atunci normal că trebuie să se ducă deja atunci la specialist. E bine cât mai repede să ducă părinții pe copiii lor la medic.

– Foarte multe probleme de sănătate se ivesc de la dantură. Care anume?

– Sunt mai multe, ca de exemplu chisturi, gangrenă, care nu se văd. Dacă un dinte a murit și are o carie despre care omul nici nu și-a dat seama, atunci îi facem o radiografie după care vedem dacă la rădăcină are un granulon, care a crescut acolo. Trebuie să scăpăm de probleme pentru că ele doar vor crește.

– Ție ți-a fost frică de dentist când erai mică?

– Nu. M-am dus singură la dentist. Niciodată nu am avut astfel de probleme...

Ana Cioca

Proiecte pentru naționalități la Fondul „Wekerle”

Fondul „Wekerle Sándor” a publicat, pe 28 martie, proiectele pentru naționalitățile din Ungaria. Fondul va sprijini proiecte care au ca obiective păstrarea identității, cultivarea limbii, a tradițiilor, a moștenirii spirituale și materiale. Au fost lansate proiecte pentru tabere organizate în țara-mamă, sprijinirea organizațiilor civile ale minorităților, programe multiculturale, inițiative culturale ale naționalităților, dar vor putea concura și instituțiile autoguvernărilor pe țară ale minorităților. Pot înainta dosare autoguvernări minoritare, instituții științifice, culturale și educaționale, organizații, asociații civile, care au stabilit în statutul lor activitatea științifică, culturală, educațională și de editare, societăți economice nonprofit, înființate de instituții minoritare. Termenul depunerii dosarelor este: 27 aprilie 2011.

Tabere în țara-mamă

Ministerul Învățământului și Justiției va finanța tabere de naționalitate, de autocunoaștere, artistice, de lectură, de religie și de păstrare a tradițiilor, organizate în țara-mamă a fiecărei minorități. Scopul este ca elevii din școlile de naționalitate să exerseze limba în țara-mamă și să-și lărgescă cunoștințele istorice, geografice, etnografice a țării respective. Își vor înainta dosarul instituțiilor de învățământ și autoguvernările pe țară, care organizează tabere de cel puțin 7 zile, pentru cel puțin 15 persoane. Sprijinul acordat pentru câte o tabără poate fi 2000 de forinți/persoană/zi, cel mult 1.000.000 de forinți, dar maxim 50% din cheltuielile întregului program. Se asigură din partea proiectantului contribuția proprie de 10%. Plata se va face în urma decontului. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

Sprijinirea organizațiilor civile

La această categorie își vor depune dosarele organizațiile civile, fundațiile, fundațiile publice ale mino-

rităților naționale și etnice, care desfășoară o activitate educațională, culturală și de reprezentare a intereselor minorităților, nu însă și autoguvernările minoritare locale și partidele. Organizațiile vor solicita suma între 50.000–5.000.000 de forinți, care va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011. Aici pot fi decontate cheltuieli legate de onorarii, regie, costuri pentru închirieri, telefon, poșta și transport.

Inițiative culturale

Fondul „Wekerle” va finanța aici publicații, colecții publice, programe religioase, mass-media locală și regională, programe științifice. Scopul este susținerea inițiativelor culturale și științifice, a păstrării și continuării demne a obiceiurilor culturale, a tezaurului cultural, spiritual și material, susținerea îmbunătățirii condițiilor culturalizării, determinante pentru identitatea lingvistică și culturală a minorităților naționale și etnice din Ungaria. Vor fi sprijinite și programele religioase în limba

maternă, mass-media locală și regională, editarea publicațiilor în limba maternă sau bilingve. Pentru aceste proiecte poate fi solicitată suma între 50.000–500.000 de forinți, iar finanțarea fiind ulterioară. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

Instituțiile autoguvernărilor pe țară

Fondul asigură finanțarea și pentru funcționarea și dezvoltarea instituțiilor minoritare culturale, educaționale și științifice, înființate sau preluate de către autoguvernările pe țară, dar va fi susținută și înființarea a noi instituții. Aici poate fi solicitată suma între 500.000–10.000.000 de forinți, finanțarea însă se va face ulterior, iar proiectanții, exclusiv autoguvernările pe țară, vor asigura contribuția proprie de 10%. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

R. Păcaș

Dosarele de concurs vor fi trimise prin poșta la Departamentul de Proiecte ale Naționalităților din cadrul Fondului „Wekerle”, 1088 Budapesta, strada Múzeum nr. 17. Condițiile detaliate și formularele de proiecte le aflați la adresa web: www.wekerle.gov.hu. Alte contacte: info@wekerle.gov.hu; 06-1/301-3200.

Icoane pe sticlă din Transilvania, la Budapesta

Institutul Cultural Român din Budapesta organizează, în perioada 19 aprilie–30 mai, o expoziție de icoane vechi ortodoxe cu titlul „Icoane pe sticlă... timp de credință în spațiul transilvan” având ca parteneri Complexul Național Muzeal Astra din Sibiu și Muzeul Kiscelli din Budapesta. Expoziția este ocazionată de sărbătorirea comună a Paștelui ortodox și catolic, și este inclusă în programul conferinței

„Arta religioasă maghiară și românească din Evul Mediu până în prezent. Schimburi culturale și intelectuale între Orient și Occident”, organizată de Institutul Cultural Român și Institutul Francez din Budapesta. În sălile expoziționale ale Muzeului Kiscelli din Budapesta, vor fi expuse 33 de icoane pe sticlă de secol XIX, vernisajul având loc în ziua de 19 aprilie.

A.B.

S-a reînnoit grădinița din Jula

Săptămâna trecută s-au încheiat lucrările de renovare la Grădinița românească din Jula. În urma obținerii a 6 milioane de forinți de la Secretariatul de Stat pentru Minorități și Politică Națională din cadrul Ministerului Administrației Publice, la 1 martie

acoperișului, au fost lucrări de tinichigerie, a fost schimbat ulucul, s-a făcut izolarea clădirii și a bazei, s-a aplicat tencuială decorativă, a fost montată gresie pe terase și au fost montate marchize deasupra a două calcane.

Cu toate că lucrările de

au început lucrările, care s-au terminat în mai puțin de o lună.

Din cei 6 milioane de forinți, grădinița a realizat toate lucrările la care conducerea grădiniței s-a angajat prin contract. A avut loc schimbarea totală a

renovare nu au deranjat viața de zi cu zi a grădiniței, de acum copiii se pot bucura de curtea liberă care, după informațiile primite de la conducătoarea Ana Ciotea, peste câteva săptămâni va fi dotată și cu noi jucării.

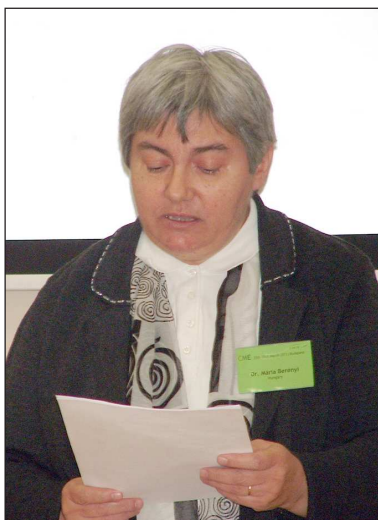
R.P.

Vagoane jazz spre Budapesta și Seghedin

Locomotiva Jazz, program de succes al ICR Budapesta și Seghedin, care a reunit muzicieni din România, Ungaria și alte țări din Europa, își continuă seria de concerte și în luna aprilie cu „vagoane din România și Ungaria”, cu Cătălin Milea – saxofon, George Dumitriu – chitară, Attila Gyárfás – tobe, György Orbán – contrabas.

La Grand Café Cinema din Seghedin publicul este așteptat pe 28 aprilie de la ora 19.00, iar la Sala de Concerte a Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice din Budapesta (Programul „KULTEA”) fanii jazz-ului sunt așteptați în seara de 29 aprilie, de la ora 20.00.

A.B.

În zilele de 25-26 martie, la Budapesta a avut loc conferința cu titlul „Multilingvism în Europa: perspective și practici în Europa Centrală și de Est” organizată de Centrul de Cercetare a multilingvismului din cadrul Institutului de lingvistică al Academiei Maghiare de Știință. *Dr. Bartha Csilla*, conducătorul Centrului de Cercetare a multilingvismului a arătat în deschiderea conferinței că organizatorii au chemat în dialog atât cercetători, specialiști din domeniul multilingvismului, cât și politicieni, reprezentanți ai sferei civile la nivel regional, național și la nivelul Uniunii Europene.

Conferința a fost deschisă de prelegerea susținută de europarlamentarul *Gál Kinga*, cu lucrarea „Limbile regionale și minoritate în cadrul european”. În cadrul lucrărilor plenare și pe secțiuni au fost dezbătute teme ca: „Politica limbilor în Europa Centrală”, „Dreptul juridic pentru folosirea limbii materne”, „Carta europeană a limbilor minorităților în oglinda teoriei și practicii”, „Rolul și necesitatea învățământului în păstrarea limbilor minorităților”.

În cadrul sesiunii „Comunități multilingvistice, posibilitățile de cercetare în Ungaria” au fost invitați să conferențeze membri ai institutelor de cercetare ce funcționează în cadrul comunităților minoritare din Ungaria. Din partea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria a participat *dr. Maria Berényi* cu prelegerea „Rolul Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria în păstrarea identității comunității”.

Din partea Institutului de Lingvistică *dr. Ana Borbély* a prezentat lucrările „Cercetările sociolingvistice comparative în comunitățile minorităților din Ungaria: practici și perspective” și „Posibilități de cercetare în comunitățile multilingvistice din Ungaria”.

În încheierea acestei sesiuni a fost organizată o masă rotundă, prezidată de *dr. Ana Borbély*, la care au fost invitați să participe din partea oficialităților de la Budapesta *Paulik Antal*, director în Direcția Minorități Naționale și

Etnice, *Kraszlán István*, responsabil pentru învățământul naționalităților în cadrul Ministerului Resurselor Naționale, *dr. Takács Edit*, redactor-șef în redacția pentru minorități a Editurii Didactice Naționale, *Locsmándi Béla* din partea Fondului „Wekerle Sándor”, conducători ai autoguvernărilor pe țară, ai institutelor de cercetare din cadrul comunităților minoritare. Pe parcursul dialogului au fost discutate problemele cu care se confruntă aceste institute datorită finanțării precare și nesigure. De-a lungul celor 2 decenii de la înființarea primului institut, s-au conturat trei alternative de funcționare: fie pe lângă autoguvernările pe țară, prin finanțare de la buget, fie cu contract de colaborare sau în cadrul sferei civile. A fost prezentată experiența pozitivă a slovacilor al căror institut funcționează cu un buget de 26 de milioane anual, asigurat prin autoguvernarea slovacă pe țară, dar a fost prezentată și situația minorității grecești, care din 12 milioane alocate de la bugetul de stat pentru funcționare nu a primit decât o treime de la autoguvernarea pe țară. *Heinek Ottó*, președintele autoguvernării pe țară a germanilor a arătat că nu dispun de un institut care să se ocupe numai de cercetări, dar autoguvernarea pe țară sprijină financiar, prin contract, acele ateliere de cercetare care funcționează pe lângă catedrele de limbă germană de la Pécs și Budapesta.

Cercetătoarea româncă *Maria Berényi* a arătat că institutul pe care îl conduce de 20 de ani funcționează fără buget, cu fonduri obținute prin concursurile organizate anual, ceea ce îngreunează munca de cercetare și permanent pune sub semnul incertitudinii existența institutului. A precizat că trebuie regândită concepția și sistemul de finanțare al acestor instituții și trebuie ținut cont de deosebiri și necesitățile diferite între cele 13 minorități. Practica celor două decenii a dovedit că nu pot

fi puse pe același calapod. *Maria Berényi* a subliniat că fără autori, fără munca acestor cercetători, nu există viitor în cadrul unei comunități. Reprezentanții institutelor de cercetare au arătat că ar trebui alocate fonduri exclusiv pentru cercetare, în cadrul concursurilor care se lansează anual. S-a subliniat rolul și responsabilitatea deosebită pe care o au aceste instituții și în pregătirea viitorilor cercetători, dar fără o finanțare stabilă nu se poate realiza acest lucru. Reprezentanții oficiali maghiari au arătat că este importantă colaborarea institutelor de cercetare cu instituțiile de specialitate atât din Ungaria cât și din țările-mamă. Totodată au sugerat căutarea po-

sibilităților de conlucrare în cadrul proiectelor europene, cât și în proiecte comune de cercetare la care să participe mai multe minorități. *Ana Borbély* a arătat în încheierea sesiunii că munca cercetătorilor trebuie să țină cont și să activeze deopotrivă pe trei nivele: la nivelul comunității, la nivel național și la nivel internațional. Fiecare din aceste nivele fiind importante.

Reprezentanții minorităților au apreciat inițiativa Centrului de Cercetare a Multilingvismului din cadrul Institutului de Lingvistică al Academiei Maghiare de a organiza acest dialog și au cerut reprezentanților conducerii să organizeze pe viitor consultații, foruri în care să poată fi stabilite împreună prioritățile în ceea ce le privește, spre exemplu înaintea lansării de concursuri. *Gabriela Enea Elekes*

Curs de limba română online

Cine? Ce?

– Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a lansat programul „Curs de Limba Română”, cu scopul de a promova studiul limbii române în comunitățile românești de peste hotare.

Cui i se adresează?

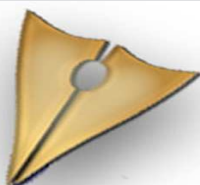
– Cursul se adresează românilor aflați în afara granițelor care vorbesc limba română, însă nu au studiat într-o instituție de învățământ cu predare în limba română, precum și celor care doresc să dobândească și să își perfecționeze cunoștințele gramaticale și de lexic. Portalul poate reprezenta un instrument util atât pentru studiul individual, cât și în cadrul orelor de limba și literatura română.

Care este scopul?

– Portalul vizează stimularea capacității de înțelegere, de dialog și de asimilare a unei pronunții corecte în limba română, fiind structurat în 3 module și 30 de lecții, formulate în funcție de gradul de dificultate abordat. Cursul nu necesită cunoștințe avansate de folosire a computerului, iar exercițiile și textele sunt însoțite de materiale audio și ilustrații care facilitează parcurgerea lor.

Cum se poate folosi?

– Accesarea lecțiilor și a modulelor este gratuită și se poate face direct de pe pagina de index a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni sau introducând adresa <http://www.dprp.gov.ro/elearning/>.

CURS DE
LIMBA
ROMÂNĂ

Libertatea Noastră, anul II, nr. 11, 1 iunie 1952

LIBERTATEA Noastră

„Unitate, înțelegere, frăție între
Unguri, Slavi și Români!”
(Kossuth)

INFORMATIVUL UNIUNII CULTURALE A ROMÂNILOR DIN UNGARIA — GYULA

ANUL II. Nr. 11.

4 PAGINI 50 fill.

DUMINICĂ, 1 Iunie 1952

Poporul din R. D. Germană își construiește un viitor pașnic

Care dintre voi, dragi cititori, a văzut filmul despre Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților dela Berlin, își amintește desigur o imagine pe care greu poți să o uiti. Filmul te poartă pe străzile din Berlinul răsăritean unde vezi o multitudine de steaguri roșii, albastre, purtate de mii de oameni. Apoi filmul se oprește slăruitor asupra unui grup de copii care privesc coloanele de tineri ce trec cântând. «Ca mâine vor fi și ei în rândurile tinerilor luptători pentru pace» — spune crainicul filmului.

Nici n'ai crede că au trecut numai 7 ani de când s'au stins aici ultimile buiburi ale tunurilor. Aici, și în toată Republica Democrată Germană, urmele sângerosului război dispar tot mai mult sub temelile construcțiilor noi pinte care sunt numeroase școli. Numai într-un an s'au construit 700 școli noi. O nouă generație de copii germani va trece anul acesta pragul noilor școli reconstruite. Parcă-ți vezi oprindu-se să chibzuiești în fața afișelor și placardelor de pe stradă.

— «Mi-ar place să fiu olear!», spune un băiat. La sfâr-

șitul cincinalului uzinele metalurgice ale Republicii Democrată Germană, vor da 500.000 tone de fontă.

— «Eu, țesătoare aș vrea să fiu!» răspunde o fetiță. Peste cinci ani, Republica Democrată Germană va avea de două ori mai multe fabrici textile.

Șapte ani au trecut de când glorioasa Armată Sovietică a eliberat partea de răsărit a Germaniei de sub jugul hitlerist. Aici, de strajă la refacerea vieții democratice a poporului german, a stat geniala politică stalinistă. În cei 7 ani care au trecut, oamenii muncii din răsăritul Germaniei au făurit Republica Democrată Germană și cu ajutorul poporului sovietic — își construiește o viață nouă.

Zadarnic își fac socoteala imperialismului american, că dacă au cotropit partea apuseană a Germaniei vor reuși să frângă în două și voința poporului. Inimile milioanele de germani cinstiți bat ca una singură și gândurile lor se îndreaptă acolo unde se construiește temelia unității și viitorului pașnic: Republica Democrată Germană.

UNDE POATE SĂ INVEȚE TINERETUL ROMÂN?

Pentru tineretul doritor de cultură și învățătură este de cea mai mare importanță înființarea așa numitelor cursuri de bacalaureat de specialitate. Tinerii, care din cauza vitregiei și asupririi trecutului nu puteau să învețe mai departe, în cursurile de bacalaureat de specialitate își însușesc în scurt timp cunoștințele necesare pentru a-și continua studiile la școlile superioare. Pentru tineretul de diferite naționalități, la Budapesta avem un colegiu numit «Constituția Nouă». Studenții și studentele colegiului, prin rândurile de mai jos, se adresează tineretului român și-l invită ca să se prezinte în număr cât mai mare la cursurile de bacalaureat de specialitate.

Studenții Colegiului „Constituția Nouă”:

„Primim în mod gratuit toate
cele necesare pentru studii”

Într-o scrisoare, adresată redacției, studenții Colegiului de bacalaureat de specialitate pentru naționalități «Constituția Nouă» ne scriu următoarele:

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Ungare, în anul 1948, a hotărât să înființeze așa numite cursuri de bacalaureat de specialitate (szakértetségis tanfolyamok). Înființarea acestor cursuri a fost necesară fiindcă în urma ridicării culturii s'a produs o lipsă de profesori și de învățători.

Democrația populară ungare și-a deschis larg portile în fața fiilor poporului muncitor, doritor de cultură și învățătură. În același timp, Constituția Republicii noastre Populare, bazându-se pe principiile politicii de naționalități a lui Stalin, a declarat prin lege că naționalitățile conlocuitoare din Ungaria au aceleași drepturi ca și populația maghiară. După secole pline de suferințe, chestiunea naționalităților a fost rezolvată în țara noastră democratică. Republica Populară Maghiară asigură pentru toate naționalitățile pe teritoriul Ungariei, ca ele să poată învăța în limba lor proprie și să-și poată dezvolta cultura lor populară.

În acest scop democrația populară maghiară a înființat și pentru naționalități, cursuri de bacalaureat de specialitate.

De studenții acestor cursuri se îngrijește statul ca un părinte care își iubeste pe copii. Și noi, studenții Colegiului «Constituția Nouă», (colegiu înființat pentru cursurile de bacalaureat de specialitate ale naționalităților), simțim grija specială a statului. În timpul cursurilor primim burse. Primim în mod cu totul gratuit locuință, întreținere, cărți și toate cele necesare pentru stu-

Fiii poporului muncitor, fetele poporului muncitor! Tinerii de naționalitate!

Veniți și voi sub acest steag care se vede de departe și fălăie tot mai glorios deasupra țării noastre de democrație populară. Veniți și voi! Construiți cu noi, căci țara noastră are nevoie de fiecare braț care poate munci!

Prezentati-vă! Să întărim podul care se construiește între orașe și sate. Pentru toată grija aceasta părintească statul nostru nu cere altceva decât îndeplinirea sfatului lui Lenin: Învățați! Învățați! Învățați!

Prezentati-vă cât mai mulți la sfatul local sau la direcțiunea școlii din localitatea voastră pentru a fi primiți în rândurile studenților de bacalaureat de specialitate. Să nu fiți îngrijorați de învățătură! Învățătura este o bucurie. Voi însăși vă veți convinge că ea este de fapt o bucurie.

Spor la munca învățăturii! Vă așteptăm cu încredere!

Andrei Fejes
secretar de Partid
Lucretia Ardelean
studentă română
Ioan Bonyhád
secretar de DisZ

Adriana Fiam
directoare.
Anna Janurik
studentă slovacă
Mihail Berkics
studentii sârb

(Studenții Colegiului de bacalaureat de specialitate pentru naționalități «Constituția Nouă»)

Studenții români ai Școlii Superioare Pedagogice:
„Trebuie să ne folosim de această
ocazie prețioasă”

La Școala Superioară Pedagogică avem mulți studenți de naționalitate română. — Acești studenți ne roagă ca să publicăm un apel către tineretul român. Apelul lor este precum urmează:

Tineri români! E larg deschisă poarta cetății științelor! Vă așteaptă Școala Superioară Pedagogică!

Partidul și Guvernul Republicii Populare Maghiare au înființat cursuri pregătitoare pentru a lichida vina trecutului.

Știm din viața noastră că sub exploatarea burghezo-mosierescă fiii muncitorilor și țărănilor muncitori dar mai ales cei ai naționalităților nu aveau deloc posibilitate de a se cultiva și a învăța.

Azi, când și naționalitatea română trăiește în libertate

și egalitate cu celelalte naționalități conlocuitoare, trebuie să ne folosim de această ocazie prețioasă ca să învățăm și să ridicăm nivelul cultural al românilor din Ungaria. Simțind lipsa de cadre, s'au pus bazele anului pregătitor al Școlii Superioare Pedagogice. De aici vor ieși nu numai profesori la școlile generale cu limba de predare română ci și conducătorii poporului nostru român.

Întelegând importanța acestui fapt, dacă vreți să ajutați desfășurarea revoluției culturale și prin aceasta realizarea sarcinilor naționalității române din Ungaria, e necesar să vă prezentați cât mai mulți la anul preparator.

Noi studenții Școlii Superioare Pedagogice știm că tineretul dela sate privește che-

VIATA NOUĂ a Cehoslovaciei

Acum șapte ani, gloriosii ostași sovietici au zdrobit rămasitele hoardelor fasciste și au adus libertate poporului cehoslovac. Conduși de Partidul Comunist Cehoslovac, călăuziți cu pricepere de tovarășul Klement Gottwald, oamenii muncii din Cehoslovacia au pornit cu entuziasm să-și construiască o patrie înfloritoare, cu o industrie bine dezvoltată, cu o tehnică înaintată.

Pe malul stâng al râului Oder se construiește în prezent noul oraș socialist Ostrava. Pentru minerii din regiune s'au construit 2.000 locuințe moderne, iar până la sfârșitul anului vor mai fi gata încă 3.000 de apartamente. Pentru marile construcții care se vor înălța aici la Ostrava se vor folosi încărcătura a 805 trenuri de marfă pline cu cărămizi, 13 trenuri cu

fier, 900.000 tone de ciment, 80 de trenuri cu cherestea. De curând în regiunea Ostrava s'a ridicat uriașa uzină siderurgică «Klement Gottwald» iar în localitatea Kuncice a fost pus în funcțiune unul din cele mai mari furnale din Europa Centrală.

Pentru copiii cehoslovaci se înalță școli, se construiește case ale pionierilor, tabere de odihnă în regiunile cele mai pitorești ale Patriei. O deosebită grija poartă partidul pentru răspândirea cărților de școală și de literatură. Astfel anul trecut au fost editate 13.663.000 manuale și 100.437.000 cărți de literatură pentru tineret.

O viață nouă înfloarește în Cehoslovacia liberă. Ea sedăloarește victoriei armatei sovietice eliberatoare și celui mai bun prieten al poporului cehoslovac, marele Stalin.

stiunea aceasta drept o datorie față de poporul nostru.

În timpul învățării Partidul și Guvernul asigură toată aprovizionarea studenților, pentru ca ei să poată învăța fără nicio greutate. Se acordă bursă, din care fiecare student își poate acoperi toate cheltuielile.

Prezentați-vă!

Cu mult drag vă așteptăm, Studenții Școlii Superioare Pedagogice.

Ileana Magheru:

„La prima zi a lunii primesc totdeauna bursa“

Ileana Magheru, studentă la Școala Superioară Pedagogică ne descrie viața fericită pe care o trăiește ea. Ea invită pe toți tinerii români să se prezinte pentru cursurile de bacalaureat de specialitate:

Dragi Tovarăși,

Este aproape un an decând am venit la bacalaureatul de specialitate. La început m'am simțit cam străină, dar peste puțin timp m'am obișnuit și acum iubesc mult școala și pe tovarăși. Am fost tare impresionată când am văzut că eu ca româncă pot să vorbesc românește și pot să învăț în limba mea maternă. Înfrățirea dintre naționalitatea română, sârbă și slovacă pe care o văd în fiecare zi, îmi este acum dragă, și prețioasă. Am avut surprize foarte plăcute. Iată că la prima zi a lunii am primit și primesc o bursă. Ce mare schimbare față de trecut! În trecut, fiii muncitorilor și tărânilor muncitori nici nu

Dacă vreți să vă prezentați, cererea s'o trimiteți la adresa: Közoktatásügyi Minisztérium Nemzetiségi Osztálya, Budapest, Szalai-utca 10-14.

Ileana Ardelean, Sidonia Lazăr, Ioan Samfira, Ioan Mészáros, Gheorghe Makavei, Sotia lui Endre Nagy, Gheorghe Csotye, Gheorghe Mészáros, Ioan Zsiros, Octavian Isztin, Albert Péter, Paraschiva Farkas, Olga Soldan, Petru Popuza, Teodor Bordă, Mihail Papp, Teodor Csóka.

aveau voie să viseze de burse. Și acum?! Statul ne dă bursă ca să învățăm. Dragilor tovarăși, acum aveți ocazie să învățați, să vă faceți oameni prețioși și prețuiți. Nu scăpați această ocazie! În trecut trebuia să muncim ca niște dobitoace pentru a-ne câștiga pâinea de toate zilele, acum stăm în băncile școlilor și ne pregătim pentru o viață frumoasă și luminoasă.

Tovarășilor, Vă rog pe fiecare să învățați mai departe, să-vă continuați studiile, să vă prezentați la bacalaureatul de specialitate. Nu uitați niciodată că știința și învățătura sunt comorile cele mai prețioase în viață, dar aceste comori au o însemnătate specială acum când e vorba de construirea socialismului, de apărarea păcii. Prezentați-vă deci și ajutați la înfăptuirea Planului Cincinal, la victoria socialismului!

Cu dragoste tovarășească:

Ileana Magheru

Ilie Ivănuș:

„Românul din R. P. Ungară trebuie să se înfrățească cu cartea“

Într'un articol intitulat: „Menirea și datoria tineretului român din R. P. Ungară“ Ilie Ivănuș din Budapesta ne scrie următoarele:

Credem că e inutil să reînviem trecutul.

Trecutul plin de păcate care a fost la fel de vitreg, atâtător la ură și asupritor de naționalități, atât sub conducerea lui Horthy, sau a guvernelor boierilor români, cât și a celorlalte guverne burgheze.

Trecutul să rămână o amintire tristă, un exemplu care niciodată nu trebuie urmat. Și să privim viitorul, viitorul și prezentul. Iată am ajuns, datorită ideilor briuitoare ale socialismului că în țările de democrație populară, atât de împrăștiate de diferite naționalități, fiecare naționalitate își poate cultiva limba și cultura sa proprie. Aceasta o garantează legea supremă a țărilor respective, Constituția care e pătrunsă de spiritul politicii de naționalități a tovarășilor Lenin și Stalin.

Ni se umple inima de bucurie văzând cum răsare, rând

pe rând, în localități locuite de români, școli generale, licee și secții române la școlile superioare din Budapesta.

Guvernul Republicii Noastre nu se mărginește numai să sprijinească din punct de vedere moral și material școlile și cultura naționalităților conlocuitoare ci își manifestă dorința de-a vedea un număr cât mai mare al tinerilor români la Liceul Român din Gyula și la Școala Superioară Pedagogică din Budapesta. Nu lăce săptămână să nu vedem pe coridoarele Școlii Superioare din capitală trimișii Mi-

nisterului Instrucțiunii Publice făcând propagandă printre studenții români în favoarea școlii. Ei ne comunică și deadreptul ne roagă ca să comunicăm și noi de prin sate și orașe înlesnirea făcută de guvern în legătură cu învățământul, acordând cam 400 forinți bursă lunară.

Ce înseamnă această? Înseamnă că trăim timpuri noi, avem nevoie de oameni noi și de relații noi între popoarele conlocuitoare. Nu știu, de ce acum când scriu aceste rânduri îmi amintesc frumoasele cuvinte ale poeziei lui Eminescu: „Codru-i frate cu românul.“

Comparatia această a genialului poet exprimă un mare adevăr. Un colț al sufletului românesc, un fragment din trecut, când într'adevăr asupritul țaran sau cioban român s'a înfrățit cu codrul. Dar aceasta se referă numai la trecut.

Românul de azi — și aici în R. P. Ungară — trebuie să se înfrățească cu tractorul, cu cartea sau laboratorul. Trebuie să se încadreze în ritmul vieții moderne a secolului tehnicii și aceasta se poate înfăptui numai cu ajutorul științei.

Iată de ce îi rugăm pe toți, cărora cauza școlilor românești nu le e indiferentă și îndeosebi pe elevii și studenții veniți de pe la sate, să se gândească, există oare minere mai frumoasă, decât a învăța, pentru ca mai târziu să poți învăța și tu pe copiii din satul tău. Azi, ca inginer poți să întocmești planuri de mașini sau ca medic poți să vindeci pe bolnavi. Copilul țaranului muncitor niciodată nu avea altă ocazie, să învețe la școlile superioare și încă să primească și bursă.

Natural, avem și datorii și anume în primul rând de-a contribui la înfrățirea popoarelor noastre care au suferit atât de mult în cursul istoriei. Avem datoria de-a lupta împotriva rămășițelor fasciste și contra dușmanilor clasei muncitoare.

Suntem datori de a fi credincioși socialismului și Republicii noastre Populare care ne-a ridicat și pe noi, fiii clasei muncitoare, la un nivel de viață mai bună și ne dă posibilitatea să învățăm, să devenim oameni folositori socialismului.

Ilie Ivănuș

Radio pentru Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria

În trecut apropiat, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a primit un aparat de radio din partea Ministerului Educației Poporului. Acest aparat de radio este întrebuințat nu numai pentru distracția membrilor echipei culturale române din Gyula, ci și pentru studiul membrilor echipei. Ei ascultă dis-

cursurile, conferințele, reprezentările și știrile socialismului victorios, emise (spuse) în limba română din București și Timisoara și prin aceasta ei își adâncesc cunoștințele lor de limba română. Iată cum înțelege Ministerul Educației Poporului să ajute dezvoltarea culturală a naționalității române conlocuitoare.

STIRILE noastre

Echipa culturală din Gyula la ferme (sălașe)

Este un semn al muncii bune din partea Echipii Culturale Române din Gyula, că ea a început să țină reprezentatii la fermele (sălașele) din împrejurimi. Acest început este foarte serios și bun, fiindcă populația fermelor (sălașelor) este dornică de cultură și de învățatură și în același timp, ea are puține ocazii să fie de față la reprezentările ce au loc în localitățile apropiate. Acest început al Echipii Culturale din Gyula ne arată că ea vede foarte bine problemele țărânimii noastre, nu numai în satele dese, ci și acolo unde populația este mai împrăștiată și are mai puține ocazii să vadă și să învețe cultura socialistă.

În semn al acestui început în ziua de 18 Mai Echipa Culturală din Gyula a ținut o reprezentare foarte bine reușită la Gyulavári. Cântecul și dansurile române și maghiare, un joc popular ger-

man învățat cu mare însufletire și dibăcie, declamările și piesele au avut un succes foarte frumos. Toate dansurile au fost aplaudate, ba publicul le-a cerut și pentru a doua oară. Cu mult succes au fost reprezentate și două piese „Vén Sándor meghajlik“ și „Vonós-négyes“. La reprezentare a luat parte un public numeros care cuprindea cel puțin 300 persoane. Membrii echipei au fost rugați ca să vie și altă dată și distreze pe muncitori și țărani muncitori din Gyulavári.

Același program a fost prezentat în ziua de 24 Mai și la fermele (sălașele) din Gyűrkehely. Și aici publicul s'a distrat foarte bine, iar echipa culturală a fost rugată ca să vină cât mai des. Prin aceasta Echipa Culturală din Gyula a muncit bine pentru adâncirea prieteniei româno-maghiare. În viitorul apropiat reprezentarea va fi repetată și la Kötégán.

Elevii Liceului Român din Gyula s'au prezentat pentru Sztálinváros

Elevii Liceului cu Limba de Predare Română din Gyula știu foarte bine că prin munca lor însufletită contribuie și ei la construirea Ungariei noi. În ziua de 24. Mai elevii au ținut o conferință unde s'a discutat chestiunea muncilor de vară. Tineretul român a hotărât că băieții se vor duce, în timpul verii, la Sztálinváros, iar o mare parte a fetelor va lucra în Gospodăria de Stat dela Löksháza. Băieții s'au prezentat cu mare bucurie și însufletire și abia așteaptă momentul să termine cu examenele și să plece pentru a lua parte la construirea acestui oraș industrial. Sunt

între elevi care vor să lucreze acolo în tot cursul verii. S'au prezentat între primii următorii elevi: Iosif Zsuró, Niko-las Uros, Mihail Monoc, Gheorghe Mark, Gheorghe Roxin, Ladislav Rolar, Petru Bogye, Ioan Mogyorós, Emil Mány, Nicolae Pacurar, Petru Ruga, Geza Váradi.

Elevii prezentați vor fi adunați la Békéscsaba și de acolo vor pleca în colectiv la locul construcțiilor. Suntem siguri că elevii români vor lucra din toate puterile și-si vor face datoria cu cinste și astfel vor contribui și mai departe la victoria păcii, la construirea socialismului.

Serată cu program bogat la Gyula în ziua de 8 Iunie

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria aranjează, în ziua de 8 Iunie, o serată cu un program bogat. Serata va avea loc în sala festivă a Liceului Român din Gyula și va cuprinde dansuri populare române, maghiare, germane, cântece revoluționare și populare, piese, declamații. În rândurile naționalității române din Gyula serata este așteptată cu nerăbdare și bucurie. Se așteaptă atenția și bucuria populației române din împrejurimi. Comitetul de aranjare invită la serată pe toți interesații. Seratele aranjate de Uniunea Culturală au început să fie populare de tot. La aceste serate publicul se distrează cu plăcere și în același timp prietenia între popula-

ția maghiară și română se întărește, se arată tot mai tare și tot mai adâncă. Veniți deci cât se poate de mulți la serata de mai sus!

La serată se va executa programul cu care Echipa Culturală din Gyula va merge în curând la Debrecen, Pécs, Dombóvár și Szekszárd. Echipa Culturală a și fost invitată deja în aceste localități. Este pentru prima oară că echipa a fost invitată la Pécs, Dombóvár și Szekszárd. Nu încape nicio îndoială că și în aceste localități ea va primi cu simpatie publicului maghiar, care doarește să facă cunoștință cu cultura naționalității române conlocuitoare.

TVR 1

Luni 11 aprilie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Anatomia lui Grey 22.10 Replay.

Marti 12 aprilie

6.00 Telejurnal matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Dusseldorf, venim! 10.50 Aventuri în lumea vie 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Pro patria (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Meci 1.

**Raluca Belciu
la „Telejurnal”**

Miercuri 13 aprilie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesiunii... cu Eugenia Vodă 10.00 Rezumatele zilei 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Meci 2.

Joi 14 aprilie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garatat 100% 10.00 Rezumatele zilei 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Judecă tu! 21.10 Film. Sylvia 23.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Vineri 15 aprilie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telejurnal 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 La vie en rose 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 O dată'n viață 22.10 Film. Războiul 23.50 Film. Orele.

Sâmbătă 16 aprilie

6.00 Omul și timpul. Documentar (R) 7.00 Semne 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 9.35 Televiziunea copiilor 11.00 Pro patria 11.30 Europa mea 12.00 Fără frontiere 13.00 Telejurnal 13.30 Desene animate 14.00 O dată'n viață 16.00 Ne vedem la TVR 17.45 Teleenciclopedia 19.00 Telejurnal 20.00 Întrecerea anilor (I) 21.00 Întrecerea anilor (II) 22.00 Profesiunii... cu Eugenia Vodă (R) 23.10 Film. Insula suflurilor pierdute.

Duminică 17 aprilie

6.00 Desene animate 6.30 Universul credinței 7.30 Universul credinței 8.30 Ca la carte 9.00 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului (I) 11.00 Viața satului (II) 12.00 Ultima ediție 13.00 Telejurnal 13.30 Desene animate 14.00 Folclor 15.00 Supermarket de divertisment 17.00 50 de minute cu Pleșu Liceanu 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Berlinul sub flăcări 21.15 Garatat 100%.

TVR 2

Luni 11 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Starhunter.

Marti 12 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Starhunter.

Miercuri 13 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Face toți banii (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Starhunter.

Joi 14 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.00 Film scurt pe 2.

Vineri 15 aprilie

7.10 Tonomatul DP2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 14.30 Azi despre mâine. Documentar 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. M-am săturat! 18.00 Ora de business 19.10 Film. B-Girl 20.45 Învingătorii 21.00 Ora de știri.

Sâmbătă 16 aprilie

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 Fii în formă! 8.30 Auto-mania 9.30 Supraviețuitori în jungla urbană (R) 10.00 Liber pe contrasens 11.30 România delicioasă 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! 14.10 Film. Prima iubire a lui Booky 16.00 Telejurnal 16.30 Cirque du Soleil: Corteo 17.30 Pașaport de România 19.10 Film. Mereu puternic 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Hotel Babylon.

**Cătălin Heson
prezintă „Motomagia”**

Duminică 17 aprilie

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Hobbyceiuri 10.00 Pescar hoinar 10.30 Motomagia 11.00 Magazin UEFA 11.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 12.00 Concert 13.00 Dobro urban 14.10 Film. Lumea văzută de Booky 16.00 Telejurnal 16.30 D'ale lu' Mitică 18.00 Top cut 18.30 Pe picior mare 19.10 Film. Ticăloșii 21.00 Ora de știri 22.00 Acadeaua.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

11 APRILIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

12 APRILIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

13 APRILIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 APRILIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Ilyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 APRILIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 APRILIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

17 APRILIE, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 13 aprilie 2011 (m1 ora 14.06)

Reluare: vineri, 15 aprilie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Săptămâna viitoare veți vedea o discuție cu Gabriel Andreescu, unul dintre cei mai cunoscuți politologi din România. Fost disident în anii '80, a devenit după revoluție, un promotor al drepturilor omului și minorităților. Începând cu anul 1990, a inițiat înființarea unor organizații non-guvernamentale, printre care și Comitetul Helsinki Roman. Este socotit un foarte bun cunoscător al problemelor drepturilor omului și minorităților, și ale relațiilor româno-maghiare. Realizator: Ștefan Crăsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

ECRANUL NOSTRU pe Internet: **www.mtv.hu**

Pizzeria și Pub-ul „Casa Nostra” din Chitighaz, piața Principală (Fő tér) nr. 10

Deschis: de marți până duminică între orele 16.00–22.00. Luni închis.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Cercetări oceanice

Un fizician, un biolog și un chimist merg la ocean pentru prima dată. Fizicianul a văzut oceanul și a fost fascinat de valuri. A spus că vrea să facă niște cercetări cu privire la dinamica valurilor și a intrat în apă. În mod evident, s-a înecat și nu s-a mai întors. Biologul a spus că vrea să cerceteze flora și fauna oceanului, astfel încât a intrat în apă. Nici el nu s-a mai întors. Chimistul a așteptat vreme îndelungată, după care a notat următoarea observație: „Fizicianul și biologul sunt solubili în apa oceanului.”

www.radio.hu

„Doresc ca în școala din Micherechi să fie un învățământ de calitate la toate materiile”

De vorbă cu Maria Pătca Petrușan, directoarea școlii generale din Micherechi

Conducerea școlii generale din Micherechi a considerat că a sosit momentul să organizeze marți, 5 aprilie, o zi cu porțile deschise pentru părinții din sat, cu scopul ca aceștia să cunoască mai bine activitatea instituției de învățământ. Despre motivele acestei decizii și despre planuri de viitor am stat de vorbă cu directoarea Maria Pătca Petrușan.

– Nu voi uita niciodată acea zi, când eram copilă mică, la școala generală din Micherechi și părinții au avut posibilitatea să intre la noi la ore și să asiste la activitățile noastre. De atunci a trecut multă vreme. Astăzi din nou le-ați oferit și Dumneavoastră părinților o posibilitate ca să cunoască mai bine școala. De ce?

– Eu așa cred că părinții nu cunosc în profunzime activitatea școlii noastre, nu știu ce fel de cercuri de activități extrașcolare avem, ce se predă la cursurile de artă, ș.a.m.d. Am dorit să le

arătam detaliat activitatea din această instituție. Din păcate, în ultimii ani mulți dintre părinți și-au format o părere greșită despre școala noastră.

– Câți copii de la grădinița locală vor deveni elevi anul acesta? Dintre preșcolari, câți doresc să se înscrie la această școală?

– Sunt 21 de copii în grupa mare, dintre aceștia 15 vor fi înscriși la noi.

– Ați aflat care este motivul pentru care ceilalți se duc la alte școli?

– Cu părinții acestora nu am stat de vorbă, pentru că am știut că ei nu vor să-și înscrie copiii la școala din Micherechi, fiindcă aici se învață limba română. Dacă pentru aceasta nu vin la noi, ne pare foarte rău... În astfel de condiții, nu prea mai are rost să-i convingem.

– Anul trecut s-au produs mari schimbări în efectivul elevilor; zeci de copii au fost scoși de la școală și au fost

înscriși la alte instituții. Ați aflat care sunt cauzele?

– Am avut de curând o ședință cu părinții elevilor de la școala generală și cu ai preșcolarilor, căci am dorit să aflu ce părere au despre noi. Însă tocmai acei părinți nu au venit la discuții, ai căror copii din septembrie nu vor fi elevii școlii. Urmează ca să aflu în viitor ce fapt anume i-a determinat să facă acest pas.

– Ce planuri concrete aveți pentru viitor?

– Doresc în școala din Micherechi un învățământ de calitate la toate materiile. Apoi aș dori să-i dau școlii un aspect mai românesc, mă gândesc aici la inscripții românești, la activitățile extrașcolare, la sărbătorile de început și de sfârșit de an școlar care să se desfășoare în limba română. Aș dori să introduc, treptat-treptat, comunicarea în limba română cu colegii, cu părinții și cu elevii.

– Cum se explică numărul scăzut de copii la școala din Micherechi?

– La școala noastră învață acum 174 de copii, dintre care în luna iunie ne vor rămăși 37 de elevi și în locul lor vor veni numai 15. Deci, în septembrie vor fi înscriși în jur de 150 de copii. Numărul elevilor scade, în primul rând pentru că se nasc tot mai puțini copii. În al doilea rând, pentru că părinții decid să își înscrie copiii la o altă unitate de învățământ.

– Unii părinți se plâng de faptul că elevii nu prea au ocazii să participe la concursuri. Ce părere aveți despre asta?

– Iată la ce fel de concursuri pot participa copiii: la limba engleză, maghiară și română, apoi mai avem concursuri la chimie, avem o săptămână a limbii materne, cu concurs local de povești. Aș mai aminti participarea anuală la concursul „Eminescu” din Apateu, la concursul de recitare din Bătană, la concursul de

povești din Bichișciaba. Nu peste mult elevii claselor inferioare vor participa la un concurs județean de matematică, deasemenea luăm parte la multe concursuri sportive. Deci, există o serie de concursuri la care participă copiii noștri. Aici aș mai vrea să adaug că avem și o școală de artă în cadrul căreia elevii învață să cânte la chitară, la pian, la vioară, sunt cercuri de sculptură, desen, dans popular. Avem un pedagog care se ocupă de copiii cu dificultăți. Avem ore de religie și un cor de copii.

– Ce v-ați propus pentru ziua de azi, ziua porților deschise?

– Ne-am propus în primul rând deschidere totală către părinți. Aceștia au putut intra în fiecare clasă, de la clasa întâi până la clasa a opta. Au avut ocazia să vadă orele, au văzut cum se desfășoară munca în instituție, am vorbit deschis despre toate problemele noastre.

Ana Cioca

